

Darba grupas sanāksmes protokols
atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja 2018.gada 5.septembra rīkojumam Nr.1-2/187
„Par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas, konstatēto problēmu risināšanas un pirmspārbaužu veikšanas metodikas aktualizēšanas darba grupu”

13.09.2018.

Nr.25

Sniegtā informācija/ jautājumi tiek saskaņoti rakstiskās procedūras veidā.

Sanāksmes mērķis: izskatīt ES fondu vadošās iestādes, atbildīgo iestāžu, sadarbības iestādes, kā arī programmas apsaimniekotāju un aģentūru iesūtītos jautājumus par *Metodiku par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas periodā*, kā arī citus ar publiskajiem iepirkumiem saistītus jautājumus.

Protokolu sagatavoja Iepirkumu uzraudzības biroja (IUB) Kontroles departaments.

Darba kārtība/ izskatāmie jautājumi		
Nr. p.k.	SI jautājums	IUB/ Vadošās iestādes atbilde
1.	<p><i>Minētais jautājums nosūtīts IUB arī atsevišķi un 24.08.2018. saņemta K.Riekstiņa sagatavotā atbilde, tomēr aģentūra vēlētos saņemt arī ar Vadošo iestādi saskaņotu viedokli, īpaši attiecībā uz to, vai pasūtītājam ir pienākums veikt formālus pasākumus (piemēram, tehniskās specifikācijas sagatavošana, uzvarētāja informēšana) tikai tādēļ, lai ievērotu PIL normas.</i></p> <p>Pasūtītājs īsteno projektu, kura viena no galvenajām darbībām ir nacionālo stendu organizēšana starptautiskās izstādēs ārvalstīs. Iepirkuma priekšmets ir PIL 2.pielikumā minēts pakalpojums. Pasūtītājs paredzamo līgumcenu bija noteicis līdz 42 000 EUR, attiecīgi iepirkums būtu veicams saskaņā ar PIL 9.panta 20.daļu.</p> <p>Iepirkuma priekšmets ir specifisks, jo dalību starptautiskajā izstādē var nodrošināt tikai konkrētais piegādātājs, kas rīko konkrēto izstādi. Lai piedalītos izstādē, jāaizpilda elektronisks pieteikums, ar kura</p>	<p>IUB 24.08.2018. sniegtā atbilde SI: <i>IUB paskaidro, ka aprakstītās situācijas ietvaros iepirkuma, kas rīkots, ievērojot Likuma 9.panta divdesmitajā daļā paredzēto izņēmumu, <u>pārtraukšanai</u> gadījumā, ja līgumcena pārsniedz minētā izņēmuma piemērošanas sliekšni (proti, zem 42 000 euro), <u>nav izšķirošas nozīmes</u>, ievērojot norādīto, ka līgumu var izpildīt tikai konkrēts piegādātājs. Taču vienlaikus tomēr būtu jāvērtē, vai pasūtītājs jau sākotnēji noteicis atbilstošu paredzamo līgumcenu. Savukārt Likuma 32.panta trešās daļas piemērošanas gadījumā Likums neparedz nepiemērot Likuma 10.panta pirmajā daļā noteikto regulējumu. Attiecīgi Likuma 10.panta pirmās daļas nosacījumi Likuma 32.panta trešās daļas gadījumā būtu piemērojami tiktāl, <u>ciktāl regulējums ir piemērojams</u> (piemēram, Likuma 60.panta devītajā daļas 3.punkts, kas nosaka, ka iepirkuma līgumu var slēgt, neievērojot šī panta sestajā daļā minēto nogaidīšanas termiņu, ja tiek piemērota sarunu procedūra).</i></p>

<p>apstiprināšanu no izstādes organizatora puses pēc apmaksas saņemšanas tiek noslēgta vienošanās. Pieteikuma apstiprināšanas gaitā tika konstatēts, ka pakalpojuma izmaksas tomēr pārsniegs 42 000 EUR, tādēļ faktiski iepirkums būtu jāveic atbilstoši PIL 10.pantam.</p> <p>Saskaņā ar PIL 10.panta pirmo daļu pasūtītājs, veicot PIL 2.pielikuma pakalpojuma iepirkumus, var nepiemērot PIL noteiktās iepirkuma procedūras, ja tas ievēro PIL 13., 14., 19., 20., 21. un 22. pantā, III nodaļā, 28. panta otrajā daļā, 32. un 33. pantā, 36. panta pirmajā un trešajā daļā, 37., 38. un 39. pantā, 40. panta pirmajā, trešajā, ceturtajā un piektajā daļā, 60. un 61. pantā paredzētās prasības. Pasūtītājs ir izveidojis iepirkuma komisiju saskaņā ar PIL (III nodaļa), veicis iepirkuma procedūras dokumentēšanu (40. panta pirmā, trešā, ceturta un piektā daļā) un pamatojoties uz PIL 32.panta otro daļu ir publicējis paziņojumu par sociālajiem un citiem īpašiem pakalpojumiem.</p> <p>Vai pastāvot situācijai, ka iepirkumu tehnisku iemeslu dēļ līgumu var izpildīt tikai konkrētais piegādātājs un iepirkuma priekšmets ir PIL 2.pielikumā minēts pakalpojums, pasūtītājam, līguma slēgšanas gaitā konstatējot to, ka līgumcena tomēr pārsniegs sliksni, līdz kuram piemērojama PIL 9.panta 20.daļa, būtu obligāti jāpārtrauc tirgus izpēte un jāuzsāk jauns iepirkums PIL 10.pantā noteiktajā kārtībā vai jāveic sarunu procedūra?</p> <p>Vai gadījumā, ja iepirkums veikts PIL 10.pantā noteiktajā kārtībā un tehnisku iemeslu dēļ līgumu var izpildīt tikai konkrētais piegādātājs, un vienošanās noslēgšana paredzēta, ievērojot pakalpojuma sniedzēja nosacījumus, vai finansējuma saņēmējs drīkstētu neizstrādāt tehnisko specifikāciju un neievērot pārējos PIL 10.pantā minētos nosacījumus, piemēram, nenodrošināt piekļuvi iepirkuma procedūras dokumentiem,</p>	<p>Papildus, kā jau tas ir iepriekš minēts IUB sniegtajā atbildē, IUB norāda, ka, ja iepirkums veikts PIL 10.pantā noteiktajā kārtībā un tehnisku iemeslu dēļ līgumu var izpildīt tikai konkrētais piegādātājs, PIL 10.panta pirmās daļas noteikumi ir piemērojami tiktāl, ciktāl minētais regulējums ir piemērojams pēc būtības, ievērojot to, ka iepirkuma līgumu var izpildīt tikai konkrēts piegādātājs un attiecīgi netiek arī publicēts sākotnējais paziņojums par iepirkumu.</p> <p>Līdz ar to, atbildot uz jautājumu par tehnisko specifikāciju izstrādes nepieciešamību, IUB skaidro, ka šādā gadījumā ir nepieciešams noteikt vismaz minimālās prasības, lai piegādātājam būtu saprotama sniedzamā pakalpojuma būtība (šīs prasības var arī netikt dēvētas par tehnisko specifikāciju, bet faktiski šādas prasības atbilstu tehniskās specifikācijas būtībai).</p> <p>Savukārt attiecībā uz brīvas un tiešas elektroniskas piekļuves nodrošināšanu iepirkuma dokumentācijai pircēja profilā IUB skaidro, ka nodrošināt šādu piekļuvi nav nepieciešams, ņemot vērā, ka iepirkums netiek izsludināts, proti, pasūtītājs vēršas pie konkrētā piegādātāja, kas ir tiesīgs sniegt pakalpojumu.</p> <p>Par PIL 37.pantā noteiktās kārtības, kādā pretendenti informējami par rezultātiem, ievērošanu – šādā gadījumā, ņemot vērā, ka pasūtītājs ir tiesīgs slēgt iepirkuma līgumu uzreiz, neievērojot PIL noteikto nogaidīšanas termiņu, PIL 37.panta regulējuma piemērošana nav nepieciešama.</p> <p>Attiecībā uz iepirkuma līguma noformēšanu – kā jau to norāda SI savā jautājumā, <i>vienošanās noslēgšana paredzēta, ievērojot pakalpojuma sniedzēja nosacījumus</i>, līdz ar to šāda vienošanās faktiski arī nozīmē, ka tiek slēgts iepirkuma līgums. Attiecīgi IUB ieskatā šādā gadījumā būtu jāievēro PIL 60.panta regulējums¹ (izņemot nosacījumus attiecībā uz nogaidīšanas termiņu).</p>
--	--

¹ Skat. arī IUB skaidrojumu par iepirkumu veikšanu ārkārtas apstākļu novēršanai (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/skaidrojums_arkartas_apstakli_20180625.pdf) - pat gadījumos, kad tiek rīkota sarunu procedūra ārkārtas apstākļu novēršanai (PIL 8.panta septītās daļas 3.punkts) vai tiek rīkots PIL 10.panta iepirkums ārkārtas apstākļu novēršanai (PIL 32.panta trešā daļa), nepieciešams ievērot PIL 60.panta nosacījumus, tiktāl ciktāl tas iespējams.

<p>neievērot PIL 37.pantā noteikto kārtību, kādā pretendenti informējami par rezultātiem, nenoformēt līgumu atbilstoši PIL 60.panta prasībām un tml.</p> <p>SI saskaņošanas procesā uzdotais <u>papildu jautājums</u>: Lūdzu papildināt IUB viedokli ar skaidrojumu, vai pastāv iespēja pilnībā neievērot visus PIL 60.panta otrās daļas nosacījumus, ja faktiski līgums netiek noformēts atsevišķā dokumentā, bet par vienošanos uzskatāmas pasūtītāja darbības, nosūtot pieteikumu par publiski pieejamu piedāvājumu un saņemot organizatora akceptu, ka pieprasījums ir akceptēts. Tādējādi šādā gadījumā organizatora rēķins ir vienīgais dokuments, kas satur līgumam raksturīgos elementus par līguma priekšmetu un apjomu, līguma pusēm un līguma cenu, taču nesatur pārējos PIL 60.panta otrās daļas nosacījumus.</p>	<p>Saskaņā ar Vadošās iestādes sniegto informāciju, Vadošā iestāde piekrīt IUB viedoklim.</p> <p>IUB viedoklis par uzdoto papildu jautājumu: IUB ieskatā, veicot PIL 2.pielikuma pakalpojumu iepirkumu, kas rīkots, piemērojot PIL 32.panta trešās daļas regulējumu, nepastāv iespēja neievērot visus PIL 60.panta otrās daļas nosacījumus par līguma noformēšanu. Minētais pamatojams ar to, ka PIL 32.panta trešajā daļā ir paredzēta vienīgi iespēja nublicēt sākotnējo paziņojumu par iepirkumu (proti, paziņojumu par sociālajiem un citiem īpašiem pakalpojumiem), vienlaikus PIL neparedz iespēju nepiemērot pārējo PIL 10.panta pirmās daļa regulējumu (vienlaikus, kā jau IUB to iepriekš norādīja, ja iepirkums veikts PIL 10.pantā noteiktajā kārtībā un tehnisku iemeslu dēļ līgumu var izpildīt tikai konkrētais piegādātājs, PIL 10.panta pirmās daļas noteikumi ir piemērojami tiktāl, ciktāl minētais regulējums ir piemērojams pēc būtības, ievērojot to, ka iepirkuma līgumu var izpildīt tikai konkrēts piegādātājs un attiecīgi netiek arī publicēts sākotnējais paziņojums par iepirkumu). Turklāt vērā ņemams arī tas, ka saskaņā ar Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.¹ panta trešās daļas regulējumu iepirkuma līgumā papildus normatīvajos aktos publisko iepirkumu jomā noteiktajam paredz pasūtītāja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt tādēļ, ka līguma izpildes laikā ir piemērotas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas.</p> <p>Vadošās iestādes viedoklis par uzdoto papildu jautājumu: Atkārtoti piekrītam IUB skaidrojumam. Ņemot vērā to, ka minētais iepirkums ir PIL 2.pielikuma pakalpojumu iepirkums, kas rīkots, pamatojoties uz PIL 32.panta trešās daļas regulējumu, saskaņā ar</p>
---	--

		<p>iepriekš minēto likuma normu, pasūtītājs ir tiesīgs nepublicēt sākotnējo paziņojumu par iepirkumu, bet pārējās PIL normas, kas attiecas uz šo pakalpojumu iepirkumu, tam ir jāpiemēro. Līdz ar to pasūtītājam arī gadījumā, ja pakalpojumu var nodrošināt tikai konkrētais piegādātājs, ir jāpiemēro PIL 10.panta pirmajā daļā noteiktais ciktāl minētais regulējums ir piemērojams pēc būtības, tai skaitā, PIL 60.panta nosacījumi un jānoslēdz rakstveida iepirkuma līgums, tajā iekļaujot visu, ko paredz PIL 60.panta otrā daļa.</p>
2.	<p>Iepirkums tiek veikts kā sarunu procedūra (pirms PIL 01.06.2018. grozījumiem), piemērojot PIL 8.panta septītās daļas 2.c) punktu par nepieciešamību ievērot izņēmuma tiesību aizsardzību, un uzaicinot uz sarunām vienu pretendentu. Uzaicinājums iesniegt piedāvājumu nosūtīts vienīgajam pretendentam, kuram pieder autortiesības uz mācībām nepieciešamajiem zināšanu pārbaudes testiem. Iepirkuma priekšmets ir PIL 2.pielikumā minētais pakalpojums. Saskaņā ar PIL 42.panta četrpadsmitās daļas 3.punktu, piemērojot sarunu procedūru, ir jāveic pārbaude par PIL 42.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajiem izslēgšanas gadījumiem pretendentam, kuram piešķiramas iepirkuma līguma slēgšanas tiesības.</p> <p>Pasūtītājs norādīja: „pirms PIL 01.06.2018. grozījumiem PIL 42.panta četrpadsmitās daļas 3.punkts noteica izslēgšanas noteikumu pārbaudi “sarunu procedūrā un šā likuma 10. pantā minētajā iepirkumā (ja pasūtītājs iepirkuma dokumentos paredzējis piemērot šā panta pirmajā un otrajā daļā minētos izslēgšanas nosacījumus)” t.i., nebija viennozīmīgi noteikts, ka atruna “ja pasūtītājs iepirkuma dokumentos paredzējis piemērot šā panta pirmajā un otrajā daļā minētos izslēgšanas nosacījumus” nav attiecināma uz sarunu procedūru. Tāpēc, tulkojot šo normu pēc gramatiskās metodes, iekavās ietvertā atruna esot paskaidrojošo vārdu grupa, kas pēc savas definīcijas precizē atsevišķus teikuma locekļus un tā tad esot attiecināma</p>	<p>IUB nepiekrīt viedoklim, ka PIL 42.panta četrpadsmitās daļas 3.punkta redakcija (redakcijā pirms 01.06.2018. grozījumiem) ir attaisnojums neveikt izslēgšanas noteikumu pārbaudi sarunu procedūrā, jo likuma normas nevar interpretēt tikai ar atsevišķas normas gramatisko tulkojumu, nelasot normu kontekstā ar pārējo regulējumu, no kura nepārprotami izriet, ka sarunu procedūra ir viena no iepirkuma procedūrām, uz kurām vienmēr attiecas pienākums pārbaudīt izslēgšanas noteikumus, turpretī tieši PIL 10.pantā noteiktie pasūtītāja pienākumi nesatur atsauci uz izslēgšanas noteikumu pantu (šāds skaidrojums² bija pieejams arī IUB tīmekļvietnē jau no 13.06.2017; tāpat skat. arī IUB prezentācijas³ “Jaunā Publisko iepirkumu likuma piemērošanas praktiskie piemēri” 37.slaidu). Likuma norma tika precizēta, lai atvieglotu normas uztveri, ņemot vērā atšķirīgās pasūtītāju prasmes likuma tekstu praktiskajā piemērošanā, nevis lai labotu likuma kļūdu. IUB ieskatā pamats pārkāpuma nekonstatēšanai varētu būt nevis likuma normas redakcija, bet gan tas, ka iepirkuma priekšmets bija 2.pielikuma pakalpojums un, ja pasūtītājs veiktu šo iepirkumu saskaņā ar PIL 10.pantu, tam būtu tiesības nepārbaudīt izslēgšanas noteikumu esamību.</p> <p>Atbildot uz SI jautājumiem par risku mazināšanu, vēršam uzmanību, ka PIL 2.pielikuma pakalpojumiem ir izveidots speciāls</p>

2 https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Skaidrojums_PIL_2pielik_20170613.pdf

3 https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/IUB_sem_20171102_IUB.pdf

	<p><i>arī uz sarunu procedūru, pie tam iepirkuma priekšmets ir PIL 2. pielikumā minētais pakalpojums, kuram izslēgšanas nosacījumu pārbaude nav obligāta.”</i></p> <p>Patlaban likumdevējs šo pretrunu ir novērsis, izdarot grozījumus PIL, līdz ar to novērsta viedokļu dažādība par normas tulkojumu un no tā izrietošais neprecīzas piemērošanas risks. Vai aģentūra, konstatējot, ka pasūtītājs laikā, kad bija spēkā PIL 01.03.2017. redakcija, nav veicis izslēgšanas nosacījumu pārbaudi, ņemot vērā iepriekšējo PIL 42.panta četrpadsmitās daļas 3.punkta redakciju, varētu nekonstatēt pārkāpumu?</p> <p>Kā pasūtītājam novērst risku, ka uz pretendentu, kam pieder izņēmuma tiesības, varētu attiekties izslēgšanas nosacījumu, tādēļ līguma noslēgšana par nepieciešamo pakalpojumu vai piegādi nebūtu iespējama? Vai šādā gadījumā tomēr būtu ieteicams nevis rīkot sarunu procedūru, bet gan veikt iepirkumu saskaņā ar PIL 10.pantu, lai izslēgšanas nosacījumus būtu iespējams nepiemērot?</p>	<p>tiesiskais regulējums, tieši ņemot vērā šo pakalpojumu specifiku, cita starpā neuzliekot pienākumus saistībā ar izslēgšanas noteikumu pārbaudi. Arī pasūtītāja rīcība, ja PIL 2.pielikuma pakalpojumu iepirkuma apstākļi atbilst PIL 8.panta septītajā daļā izsmeļoši uzskaitītajiem sarunu procedūras gadījumiem, ir regulēta PIL 32.panta trešajā daļā un skaidrota IUB sagatavotajās vadlīnijās⁴. Tādēļ norādām, ka SI minētā riska mazināšana PIL 2.pielikuma pakalpojumos, ja tie veikti saskaņā ar PIL 10.pantu, jau ir paredzēta regulējumā, turpretī, piemērojot PIL 2.pielikuma pakalpojumiem PIL 8.panta pirmajā daļā minētās iepirkuma procedūras, no šī riska nav iespējams izvairīties.</p>
3.	<p>IUB iepirkumu virspārbaudēs regulāri sniedz komentāru, ka atbilstoši PIL 51.panta ceturtās daļas regulējumam, lai piedāvājumu salīdzināšanai un izvērtēšanai izmantotu tikai cenu, ir jāizpildās abiem nosacījumiem – jābūt sagatavotai detalizētai tehniskajai specifikācijai un piedāvājuma izvēlē citiem kritērijiem nav būtiskas nozīmes. Līdz ar to aģentūrai, lai akceptētu, ka par vienīgo saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanas kritēriju izvēlēta cena, esot jākonstatē arī tas, ka citiem kritērijiem nav būtiskas nozīmes piedāvājuma izvēlē.</p> <p>Aģentūra ir skaidrojusi IUB, ka tiek vērtēta visa iepirkuma dokumentācija kopumā un tikai gadījumos, ja rodas šaubas, vai pasūtītājs patiesi ir izvērtējis visus aspektus, pasūtītājam tiek lūgts izvērtēt nepieciešamību noteikt citus piedāvājumu izvēles kritērijus. Aģentūra ir norādījusi, ka gadījumā, ja pasūtītājs mainītu piedāvājumu</p>	<p>IUB līdz šim savā praksē, veicot SI veikto pirmspārbaudu virspārbaudes, ir norādījis, ka SI ir jākonstatē, ka pasūtītājs ir veicis šādu vērtējumu un ir secinājis, ka citiem kritērijiem (neskaitot cenu) nav būtiskas nozīmes, apzinoties, ka, ja pasūtītājs pēc būtības mainītu piedāvājumu izvēles kritērijus, tam iepirkums būtu jāpārtrauc. Arī IUB savā pirmspārbaudu praksē nav lūdzis labot izvirzītos piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus, bet gan lūdzis pasūtītājam sniegt attiecīgu skaidrojumu, no kā būtu secināms, ka pasūtītājs šādu vērtējumu vispār ir veicis.</p> <p>Vienlaikus, ņemot vērā SI norādītos apsvērumus, IUB uzskata, ka, ja SI, izvērtējot iepirkuma dokumentāciju kopumā, nerodas šaubas, ka pasūtītājs ir patiesi izvērtējis visus aspektus, SI var nelūgt pasūtītājam attiecīgu skaidrojumu. IUB ieskatā gadījumos, kad ir konstatējams, ka tehniskā specifikācija ir detalizēta, šāds skaidrojums par to, vai pasūtītājs ir konstatējis, ka citiem kritērijiem nav būtiskas nozīmes piedāvājuma izvēlē, var netikt lūgts.</p>

⁴ https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/skaidrojums_arkartas_apstakli_20180625.pdf

	<p>izvēles kritērijus, tam būtu iepirkums jāpārtrauc un bieži vien tas var negatīvi ietekmēt projekta realizāciju.</p> <p>Attiecībā uz kvalifikācijas prasību definēšanu Augstākā tiesa savā judikatūrā ir secinājusi, ka tā ir pasūtītāja rīcības brīvība un vērsta uz to, lai piedāvājums atbilstu pasūtītāja iecerēm un tas saņemtu iepirkuma priekšmetam atbilstošu un pēc iespējas kvalitatīvu izpildījumu, līdz ar to diktēt noteikumus pasūtītājam nevar ne pretendenti, ne tiesa. Aģentūras ieskatā pēc analogijas būtu jāpieiet arī pasūtītāja lēmumam par piedāvājuma izvēles kritērijiem un gadījumā, ja aģentūrai nerodas pamatotas šaubas par to, ka pasūtītājs ir izvērtējis – vai piedāvājuma izvēlē citiem kritērijiem bez cenas nav būtiskas nozīmes, aģentūrai nebūtu obligāti jāprasa pasūtītājam visos gadījumos sniegt pamatojumu piedāvājumu izvēles kritēriju izvēlei. Aģentūras ieskatā pieprasītā IUB pieeja (prasīt pasūtītājiem visos gadījumos iesniegt skaidrojumu par kritēriju izvēli) rada nepamatotu administratīvo slogu gan pasūtītājiem, gan arī aģentūrai.</p>	
4.	<p>Aģentūra konstatēja, ka iepirkumā uzvarējis pretendents, kura valdes loceklis ir Igaunijas pilsonis. Pretendents bija iesniedzis apliecinājumu, ka uz šo personu neattiecas izslēgšanas nosacījumi. Saskaņā ar PIL 42.panta 12.daļu, ar apliecinājumu vai zvērestu iespējams apliecināt izslēgšanas nosacījumu neesamību tikai gadījumā, ja tādi dokumenti, ar kuriem ārvalstī reģistrēts vai pastāvīgi dzīvojošs kandidāts vai pretendents var apliecināt, ka uz to neattiecas šā panta pirmajā daļā vai otrās daļas 2. punktā noteiktie gadījumi, netiek izdoti vai ar šiem dokumentiem nepietiek, lai apliecinātu, ka uz šo kandidātu vai pretendentu neattiecas šā panta pirmajā daļā vai otrās daļas 2. punktā noteiktie gadījumi, netiek izdoti vai ar šiem dokumentiem nepietiek, lai apliecinātu, ka uz šo kandidātu vai pretendentu neattiecas šā panta pirmajā daļā vai otrās daļas 2. punktā noteiktie gadījumi.</p> <p>Pasūtītājs skaidroja, ka normatīvajos aktos neesot uzlikts pienākums iepirkumu komisijai pārzināt ārvalstu normatīvos aktus un tie komisijai neesot pieejami, lai vērtētu maksātspējas vai likvidācijas procesu norisi ārvalstī, līdz ar to tā balstās uz pretendenta sniegtām ziņām.</p> <p>Lūdzam skaidrot, kā pasūtītājam būtu jārīkojas, lai pārliecinātos, ka tādi</p>	<p>Saskaņā ar PIL 42.panta divpadsmito daļu, ja tādi dokumenti, ar kuriem ārvalstī reģistrēts vai pastāvīgi dzīvojošs kandidāts vai pretendents var apliecināt, ka uz to neattiecas PIL 42.panta pirmajā daļā vai otrās daļas 2. punktā noteiktie gadījumi, netiek izdoti vai ar šiem dokumentiem nepietiek, lai apliecinātu, ka uz šo kandidātu vai pretendentu neattiecas šā panta pirmajā daļā vai otrās daļas 2. punktā noteiktie gadījumi, minētos dokumentus var aizstāt ar zvērestu vai, ja zvēresta došanu attiecīgās valsts normatīvie akti neparedz, — ar paša kandidāta, pretendenta vai citas šā panta pirmajā daļā minētās personas apliecinājumu kompetentai izpildvaras vai tiesu varas iestādei, zvērinātam notāram vai kompetentai attiecīgās nozares organizācijai to reģistrācijas (pastāvīgās dzīvesvietas) valstī.</p> <p>Attiecīgi vienīgi gadījumā, ja ir konstatējams, ka nepieciešamie dokumenti <i>netiek izdoti vai ar tiem nepietiek</i>, piegādātājs ir tiesīgs minētos dokumentus aizstāt ar zvērestu vai, ja zvēresta došanu attiecīgās valsts normatīvie akti neparedz, — ar paša piegādātāja vai citas PIL 42.panta pirmajā daļā minētās personas apliecinājumu</p>

	<p>dokumenti, ar kuriem ārvalstī reģistrēts vai pastāvīgi dzīvojošs kandidāts vai pretendents var apliecināt, ka uz to neattiecas šā panta pirmajā daļā vai otrās daļas 2. punktā noteiktie gadījumi, netiek attiecīgajā valstī izdoti?</p>	<p>normā minētajiem subjektiem/institūcijām.</p> <p>Līdz ar to jautājumā minētajā gadījumā, kad pretendents ir iesniedzis tikai paša apliecinājumu, pasūtītājam būtu jāvēršas pie pretendenta ar lūgumu sniegt informāciju, kas objektīvi apliecina, ka nepieciešamie dokumenti netiek izdoti (IUB uzskata, ka piegādātāja paša apliecinājums par minēto apstākli nebūtu uzskatāms par pietiekamu pierādījumu, ka šādi dokumenti netiek izdoti, un būtu nepieciešams ārvalstu kompetentās institūcijas (kompetentās izpildvaras vai tiesu varas iestādes, zvērināta notāra vai kompetentās attiecīgās nozares organizācijas) izdots dokuments), vai arī sniegt informāciju par izslēgšanas noteikumu neattiecināmību saskaņā ar PIL 42.panta desmito daļu (proti, prasot iesniegt kompetentās institūcijas izziņu).</p> <p>IUB vērs uzmanību, ka papildus arī pats pasūtītājs var pārbaudīt informāciju par to, kādi dokumenti, kas apliecina izslēgšanas noteikumu neattiecināmību, tiek izdoti konkrētā valstī, piemēram, pārbaudot šo informāciju bezmaksas tiešsaistes sistēmā <i>E-certis</i>⁵ (pieejama: https://ec.europa.eu/tools/ecertis/search) vai vērsties attiecīgās valsts vēstniecībā.</p>
5.	<p>Lūdzam izvērtēt iespēju izslēgt no iepirkuma pirmspārbaudžu satura pārbaudi par līgumprojekta atbilstību Ministru kabineta 20.09.2016. instrukcijai Nr. 3 „Ārvalstu finanšu instrumentu finansētu civiltiesisku līgumu izstrādes un slēgšanas instrukcija valsts tiešās pārvaldes iestādēs”, jo šajā laikā posmā aģentūra nav konstatējusi nevienu neatbilstību, kas būtu tieši saistīta ar minētās instrukcijas neievērošanu. Papildus vērsam uzmanību, ka šī pārbaude nav paredzēta Ministru kabineta 10.02.2015. noteikumos Nr.77 „Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektu pārbaudžu veikšanas kārtība 2014.–2020.gada plānošanas periodā” un nevar ietekmēt atzinuma veidu.</p>	<p>Vadošās iestādes viedoklis:</p> <p>Neskatoties uz to, ka aģentūra nav konstatējusi nevienu neatbilstību, kas būtu tieši saistīta ar MK instrukcijas Nr.3 neatbilstošu piemērošanu, vērsam uzmanību, ka instrukcija Nr.3 ir spēkā esošs normatīvais akts, kas nosaka valsts tiešās pārvaldes iestāžu līgumu slēgšanas kārtību, un aģentūrai arī turpmāk iepirkuma pirmspārbaudžu ietvaros ir jānodrošina tās ievērošanas pārbaudi. Atsevišķu instrukcijas pārbaudi var neveikt tikai gadījumā, ja aģentūra var pamatot visu instrukcijā paredzēto nosacījumu pārbaudi caur citiem pārbaudes kritērijiem (piemēram, korelācijas tabulā norādot, ka attiecīgais instrukcijas nosacījums tiek pārbaudīts caur atsevišķa PIL punkta pārbaudi).</p>

5 Skat. arī IUB skaidrojumu: <https://www.iub.gov.lv/lv/node/637>

<p><u>SI saskaņošanas procesā sniegtais komentārs:</u></p> <p>IUB metodikā paredzētās kontroles neparedz visu instrukcijā paredzēto nosacījumu pārbaudi, bet tikai būtiskāko nosacījumu pārbaudi, kas nodrošina/ aizsargā iestādes kā pasūtītāja tiesības līguma nekvalitatīvas vai negodprātīgas izpildes gadījumos – galvenokārt saistību izpildes garantijas un tiesības atkāpties no līguma.</p> <p>Sobrīd, veicot iepirkumu dokumentācijas pirmspārbaudi tiek pārbaudīti sagatavotie līguma projekti pret PIL prasībām (60.-61.pants), t.sk., pārbaudot, vai līguma projektā ietverti līguma izpildes nosacījumi, pušu atbildība par radītajiem zaudējumiem un līguma neizpildīšanu, kārtība kādā pieļaujama atkāpšanās no līguma un līguma grozīšanas kārtība.</p> <p>Papildus ierosinām veikt atkārtotu izvērtējumu, vai MK instrukcijas Nr.3 piemērošana sasniedz tās sākotnēji nosprausto mērķi “paaugstināt nodevumu kvalitāti un tās kontroli”, kā arī tās piemērošanas ietekmi uz administratīvo slogu, kā tas tika veikts jau 2015.gadā saskaņā ar Ministru prezidentes 2015.gada 17.jūnija rezolūciju Nr.1.1.1/59.</p> <p>No birokrātijas mazināšanas viedokļa ir lietderīgi atteikties no kontrolēm, kuru rezultātā netiek konstatētas atkāpes un kuru rezultātā netiek ietekmēts iepirkumu pirmspārbaudžu rezultāts, tāpēc resursus, kas tiek patērēti sagatavoto līguma projektu pārbaudēm pret minēto MK instrukciju, varētu izmantot, lai ātrāk un kvalitatīvāk nodrošinātu izsludināto iepirkumu pārbaudi pret iepirkumu regulējošajiem normatīvajiem aktiem vai vadlīnijām.</p> <p>Noslēgto līgumu atbilstības kontroli pret MK instrukciju Nr.3 būtu atstājama pašu iestāžu atbildībā.</p>	<p><u>Vadošās iestādes atbilde uz SI komentāru:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lūdzam CFLA sniegt izvērtējumu un pamatojumu, kurus no MK instrukcijā Nr.3 iekļautajiem nosacījumiem nav lietderīgi pārbaudīt, un pamatojoties uz to, izveidot uz risku balstītu pārbaudžu pieeju pār mazāk riskantiem nosacījumiem, nosakot tiem citu pārbaudes biežumu. 2. Ņemot vērā, ka MK instrukciju Nr. 3 ir izstrādājusi Valsts kanceleja, lūdzam vērsties Valsts kancelejā ar ierosinājumu izvērtēt minētās instrukcijas lietderīgumu un piemērošanas ietekmi. <p>IUB informē, ka panākta vienošanās, ka minēto jautājumu CFLA risinās ārpus konkrētās metodikas saskaņošanas.</p>
--	---